

ST läkare allmänmedicin Västmanland nov 2018

Nulägesrapport av studierektorer

Terese Ring

Kjell Jansson

ST läkare i allmänmedicin

- Vi håller oss på en ganska **jämn** nivå av ST läkare. **Runt 80 st.** Ungefär 15 nya under året hittills och ungefär 18 som fallit bort (färdiga och avslutade ST)
- Vi försöker att ha **avslutssamtal** med alla som blir färdiga eller slutar för att få en uppfattning om var de tar vägen som blir färdiga och varför vissa slutar
- Det har varit 6 ST läkare som bytt specialitet, en som flyttat, en som inte bedömts lämplig efter provtjänstgöring
- 10 färdiga specialister under året. 7 kvar i regionen.
- max 15 familjeläkare kan bli färdiga per år om 90 ST läkare, för att fylla bristen efter pensionsavgångar kan vi räkna med ett tillskott på max 10 per år med hjälp av ST läkare som blir färdiga. Sen jobbar ca 40% deltid i nuläget. För att åtgärda bristen av familjeläkare med hjälp av ST läkare tar det många år.
- **Den stora utmaningen är att behålla alla färdiga specialister i allmänmedicin**

Utmaningen i ST utbildningen nu är sidotjänstgöringarna.

Det finns fortfarande utrymme på vårdcentraler att ta emot ytterligare ST läkare.

Vi kan erbjuda de obligatoriska kurserna och ST seminarier fungerar men lite låg närvaro ibland pga hög administrativ börda

Det finns inte kapacitet för de obligatoriska sidotjänstgöringarna för alla i nuläget.

Sidotjänstgöringar

- Det har varit en stor utmaning att få till sidotjänstgöringar under hösten och vi ser nu ett allt större problem
- Vi studierektorer har varit runt och diskuterat med flertalet kliniker men **får inte till tillräckligt med platser** för våra ST-läkare som nu finns i systemet.
- Vi beskriver nu i ett dokument situationen för våra ST läkares behov för att kunna fullgöra sin ST utbildning när det gäller sidotjänstgöringar. I nuläget får vi inte till de obligatoriska sidotjänstgöringarna.
- Vi har stött på problem med minskade platser med kort varsel och krav på att ändra perioder och antal ST läkare från flera kliniker nu under hösten och nu senast psykiatrin.
- Det kommer leda till som det ser ut nu att vi inte kan erbjuda alla psykiatriplacering utan att förlänga deras ST tjänstgöring och det kommer även innebära ett stort pusslande med allas sidotjänstgöringsscheman där vi kommer behöva ta bort vissa icke obligatoriska tjänstgöringar för att kunna lösa problemet någorlunda
- Vi lyfter nu frågan åter till en högre nivå. Ska vi ha 90 ST läkare i allmänmedicin måste det säkerställas sidotjänstgöringsplatser utifrån våra beräkningar för att kunna erbjuda de obligatoriska och viktiga sidotjänstgöringarna, det gör det inte nu och vi har inte mandat att styra antal tjänstgöringsplatser
- Under våren kommer vi diskutera sidotjänstgöringar under handledarträffar. Det finns tankar kring att minska ned sidotjänstgöringarna tidsmässigt men när det gäller de obligatoriska tjänstgöringarna så reder det inte upp situationen.

Behov av sidotjänstgöringar

- **Medicinkliniken:** 3-6 månader där vi kortat ned lite successivt ned mot 3-4 månader men där det finns ökat behov för de som inte gjort AT. Utöver det ligger neurologi, reumatologi, geriatrik. Här tar medicinkliniken i Västerås i nuläget emot alla som behöver placering. Vissa placeringar efter önskemål delvis i Sala/Köping.
- **Kvinnokliniken:** 7 veckor. Här erbjuds vi **12 platser** per år. Nu kösystem med 4 ST i kö som inte blir färdiga i tid, nästa lediga tjänstgöringsperiod finns först under 2023. Då finns det fler nya ST som inte är inlagda ännu kommer kön att växa. Samtal med kvinnoläkarna, ekonomisk fråga men intresse finns att handleda. Om bättre bemanning KK finns möjlighet att vissa dagar per vecka handleda ST i Köping och då möjlighet att ev utöka med någon placering.
- **Psykiatriska kliniken:** kortas nu ned till 11 veckor, kan vid behov utökas till ca 13 veckor. **12 platser per år.** (4 platser tillgängliga utan möjlighet till semester under sommaren). Planeringen var 19 ST läkare under 2019 och 21 under 2020, kommer resultera i en kösituation och förlängning av ST. Korta ned placeringen ytterligare? Planeringen ska göras om pga ändrade perioder och antal placeringar.
- **Barnkliniken:** kortat ned till ca 10v. Vid diskussion fått utökade placeringar till 4 ST läkare per period, dvs upp mot 16 ST placeringar per år som nu prövas. Finns även en placering på sommaren som sällan utnyttjas, kan användas vid kompletteringar vid behov. Planerade placeringar tom 2023 men finns utrymme att öka med ST placeringar under tidigare år.
- **ÖNH-kliniken:** placeringen har redan kortats ned till 8 v. Vi har nu tillgång till **14 platser per år.** Vi har ännu inte fört några nya diskussioner mer privat mottagning. Kö till 2022.
- **Neurologi:** 6v med en ambitiös planering. 5 perioder där vi lyckats få utökat från 2-3 per period. 15 platser. Kö till 2021. Planeringen ska göras om för alla år, pga ändrade perioder.
- **Geriatrik:** nedkortat till 7-8v. Kan ersättas av tjänstgöring SÄBO. Möjligt med auskultation minnesmottagning? 12 platser per år. Kö till 2022.
- **Reumatologi:** minskat till 4 v. 10-12 platser per år. Kö till 2023
- **Hudkliniken:** minskar nu under 2019 till 4 v från 8-12v. Går med på att prova 2 ST per period, ev delad mottagning vb. Kan boka in kortare auskultation vb. Ca 16 platser per år. Planeringen ska göras om för alla år.
-
- Utöver det är det flera ST läkare som även tjänstgör på ortopediklinik, palliativa enheten, kirurgkliniken, EPM och infektionskliniken. Här har vi kunnat erbjuda tjänstgöring till de som önskar.
- Kortare auskultationer utförs av de flesta ST läkare på ögonkliniken och flera väljer även auskultation på EPM, skolhälsovård, företagshälsovård, MOFFA, sårcentrum, ungdomshälsan

Sidotjänstgöring

- Våra ST läkare är ofta **nöjda** med sina sidotjänstgöringar och vi upplever att klinikerna är ambitiösa och har målsättningen att erbjuda våra ST läkare ett bra utbildningsklimat för att bli bra samarbetspartner framöver.
- Vi har även ett **gott rykte** när det gäller ST utbildningen i Västmanland mycket pga att vi har kunnat erbjuda sidotjänstgöringar på ett bra och planerat sätt till alla och att vi kan erbjuda de obligatoriska kurserna på plats till alla ST läkare. Vi har en god kvalité på sidotjänstgöringarna och har kunnat erbjuda sidotjänstgöringar som vi bedömer lever upp till ett grundläggande behov.

Sidotjänstgöring

- Det finns tyvärr i dagens tjänstgöringsscheman inte så stort utrymme för att **individualisera** sidotjänstgöringar, enligt socialstyrelsens krav
- Vi kommer föra diskussioner kring att **minska sidotjänstgöringar** som inte är obligatoriska till fördel för primärvård, som planeringarna ofta ligger nu är det lite tid i primärvård för att lära sig att arbeta som familjeläkare innan man blir färdig specialist. Vi kommer fortsätta diskutera ämnet under handledarseminarium under våren. Flertalet ST läkare och handledare har haft önskemål om relativt många och långa sidotjänstgöringar som det har varit.

Sidotjänstgöring

- Det **ökade intresset** för ST i allmänmedicin finns i **hela landet** och det är liknande problem med sidotjänstgöringar inom de flesta landsting, särskilt de närliggande landstingen. Det innebär att de flesta andra landsting har liknande köer till sina sidotjänstgöringar. Vi för diskussioner och jämför med ST utbildningar i andra landsting genom kontakter med studierektorer i andra landsting. Vi följer även socialstyrelsens uttalanden.
- Det går inte att minska ned tidsmässigt så mycket på de **obligatoriska sidotjänstgöringarna** för att behålla kvalitén på utbildningen och det inte går inte heller att få något förhandsbesked om vad som kommer att godkännas tidsmässigt på sidotjänstgöringar från socialstyrelsen.

sidotjänstgöring

- Vi för också **diskussioner** med alla kliniker för att få till en **bra tjänstgöring** på våra olika sidokliniker. Det finns en ganska stor **frånvaro** av våra ST läkare under sina sidotjänstgöringar av olika anledningar, i de flesta fall av godtagbara anledningar (kurser, vård av barn, deltagande i projekt mm). Nu när vi kortar ner flera sidotjänstgöringar pga bristsituationen är det viktigt att se över denna frånvaro och vara mer försiktig med de placeringar vi har för att utnyttja dem på bästa sätt.
- Vi ser ett **ökat behov av sidotjänstgöringar för läkare som inte genomgått AT tjänstgöring**, de har ofta behov av längre tjänstgöringar för att tillgodogöra sig de aktuella delmålen.
- Kan sidotjänstgöring under **sommarmånaderna** vara aktuellt? Under förutsättning att god utbildningsmiljö kan erbjudas, som ett alternativ för att öka antal placeringar.

sidotjänstgöring

- Vi har även fått klartecken för **resebidrag** om sidotjänstgöring ordnas utomläns eller utomlands för tjänstgöringar med kö här i landstinget. Inom ST tjänstgöringen kan upp till fem månaders tjänstgöring utföras utomläns/utomlands med lön från Vårdval, den perioden kan individuellt förlängas om tjänstgöring på klinik där det finns kösituation i regionen
- Vi likställer nu när det gäller ersättningsnivån som betalas ut till ST läkarnas vårdcentral från Vårdval vid **auskultation** som är två veckor eller mer med sidotjänstgöring.

sidotjänstgöring

- Vi ser också ett fortsatt behov av **bättre planering** av våra ST läkare genom att skicka in randningsblanketten i god tid till aktuell klinik, med besked om olika ledigheter, hemvändardagar osv och även önskemål om innehåll i sidotjänstgöringen.

SPUR inspektion ST utbildningen i allmänmedicin

- Under våren sker den obligatoriska SPUR granskningen (vart fjärde år) Kjell och jag medföljer de två inspektörerna till våra respektive vårdcentraler. Datum har börjat komma och vissa vårdcentraler är redan inplanerade.
- Det är mycket viktigt att man i god tid går igenom instruktionerna och svarar på enkäter och dessutom skickar in de efterfrågade dokumenten.
- Det är också viktigt att man ser till att verksamhetschef, ALLA ST läkare och handledare har tid avsatt enligt schema.
- Det är bra att vara förberedd genom att ha gått igenom föregående granskning och se om det då var något som behövde förstärkas och titta igenom deras granskningspunkter inför inspektionen